

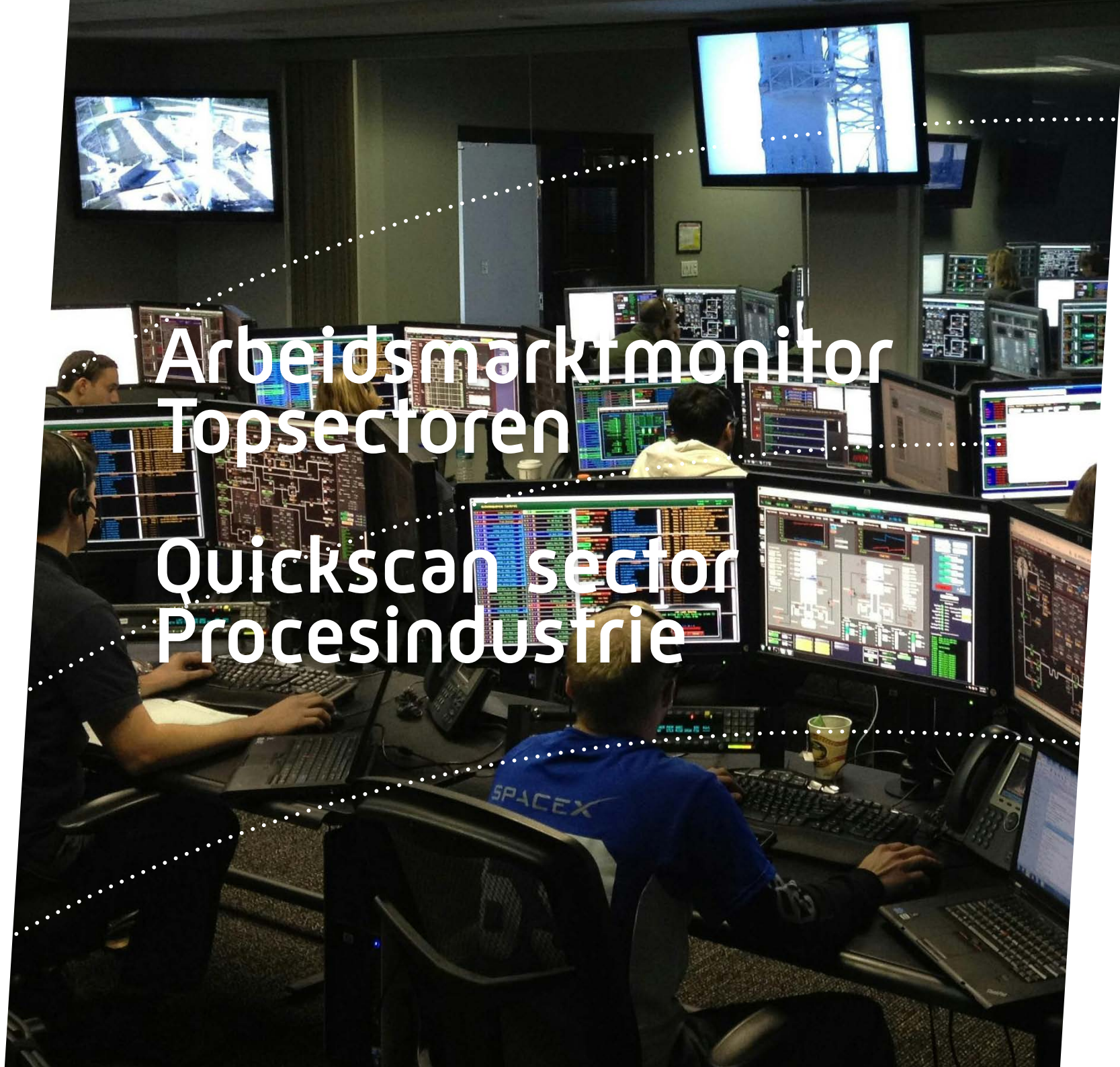
Arbeidsmarktmonitor Topsectoren

Quickscan sector Procesindustrie

Op basis van het
arbeidsmarktmonitordashboard van

dialogic

Versie november 2023

Inleiding

Definitievermelding

Bij de afbakening van de sectoren wordt de Standaard Bedrijfsindeling (SBI) van het CBS gebruikt. De sector Procesindustrie bestaat uit de deelsectoren winning van aardolie, gas en delfstoffen (SBI 6 en 8), productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stroom en gekoelde lucht (SBI 35), vervaardiging van voedingsmiddelen, tabaksproducten, papier, karton en papier- en kartonwaren (SBI 10, 12 en 17), vervaardiging van cokesovenproducten en aardolieverwerking (SBI 19), vervaardiging van chemische producten, farmaceutische grondstoffen en producten, producten van rubber en kunststof, metalen in primaire vorm, producten van metaal (geen machines en apparaten) en niet-metaalhoudende minerale producten (SBI 20, 21, 22, 23, 24 en 25). De vergelijking die in deze quickscan wordt gemaakt, is gebaseerd op SBI-codes van de sector ten opzichte van alle sectoren op de arbeidsmarkt (alle SBI-codes). Uitzondering hierop zijn items 10. Sociaaleconomische status van instromers en 11. Sociaaleconomische status van uitstromers. Door de aard van deze data en definitie van deze indicatoren, is er geen vergelijking mogelijk met alle sectoren. Het referentiecijfer bij deze items is daarom een gewogen gemiddelde van alle *topsectoren*.

Coverfoto

Pexels.com

Aanleiding Quickscan

Deze Quickscan biedt een samenvatting van arbeidsmarktdata van de sector Procesindustrie. Zo zijn alle relevante gegevens in één oogopslag beschikbaar. In de Quickscan worden verschillende aspecten van de sector vergeleken met de landelijke gegevens. Zo ontstaat inzicht in wat de sector typeert binnen de Nederlandse arbeidsmarkt.

De Quickscan geeft inzicht in twaalf items, waaronder de ontwikkeling van het arbeidsmarktvolume, het aandeel zelfstandigen en scholieren, demografische gegevens van de werkenden in de sector, welke beroepsklassen het sterkst zijn vertegenwoordigd, de in- en uitstroom van personeel en immigratie en emigratie.

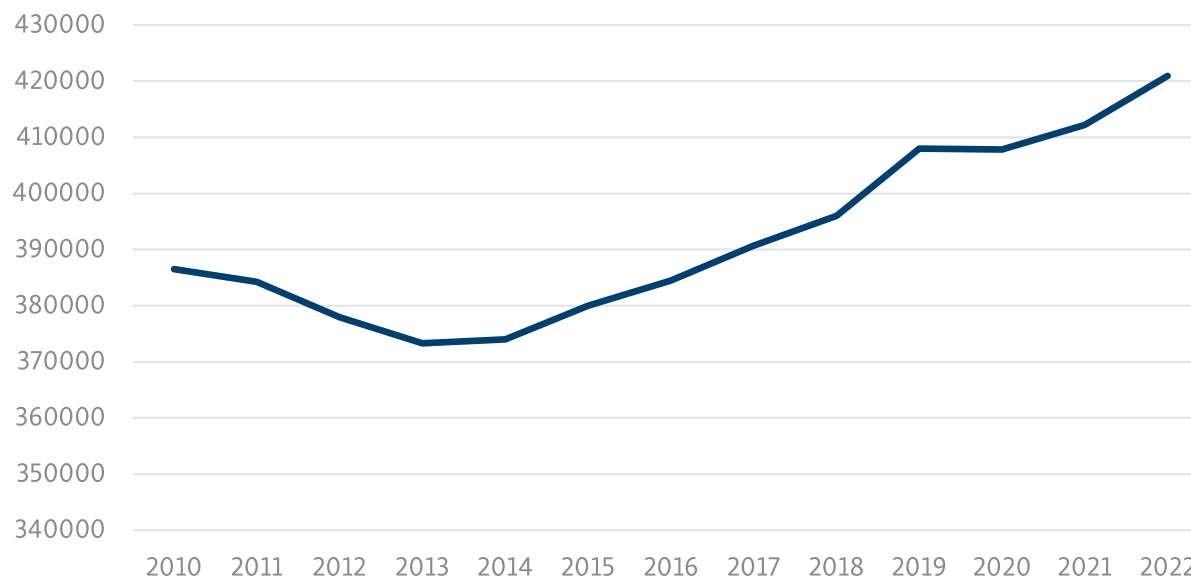
Topsectoren Arbeidsmarktmonitor

De Quickscans zijn een uitsnede van de informatie die opgenomen is in het Topsectoren Arbeidsmarktdashboard. De Topsectoren Arbeidsmarktmonitor is gemaakt om de Nederlandse arbeidsmarkt in kaart te brengen. Het dashboard bevat zowel statistieken over de arbeidsmarkt, als ook grafieken met cijfers over de tien Topsectoren. Het volledige interactieve dashboard is te vinden op <https://topsectorenarbeidsmarktmonitor.nl>.

1. Volume

In de grafiek is te zien hoe het aantal werkenden in deze sector zich heeft ontwikkeld sinds 2010. Onder de grafiek is een vergelijking gemaakt in procenten met de ontwikkeling van het aantal werkenden in alle sectoren. Is de groei van het aantal werkenden in deze sector hetzelfde, groter of kleiner dan gemiddeld in Nederland?

Procesindustrie: aantal werkenden

Groei aantal werkenden periode 2010 - 2022

Procesindustrie 9%

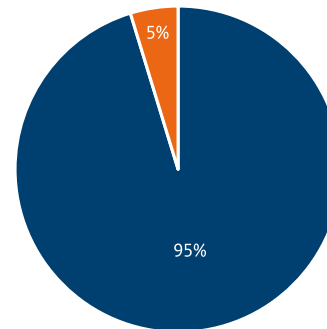
Alle sectoren 14%

2. Type baan

In alle sectoren van de Nederlandse arbeidsmarkt is in 2022 16% van de werkenden zelfstandige. 11% scholier/student in 2021 (het meest recent beschikbare cijfer). Het aandeel zelfstandigen, maar vooral ook het aandeel scholieren/studenten wisselt enorm per sector. Zijn er opvallende cijfers in deze sector? In de diagrammen is het aandeel zelfstandigen en scholieren/studenten te vinden van zowel de sector als het Nederlands gemiddelde.

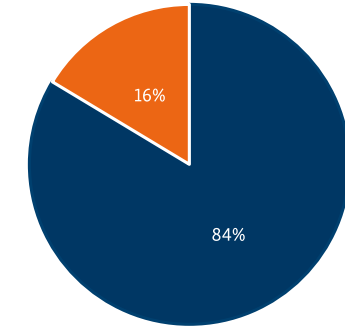
Zelfstandigen

Procesindustrie

■ Werknemer ■ Zelfstandige

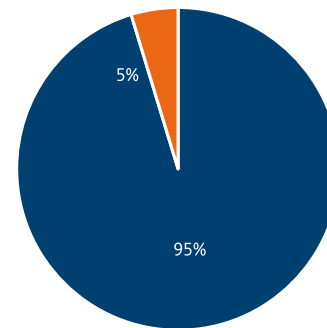
Alle sectoren

■ Werknemer ■ Zelfstandige

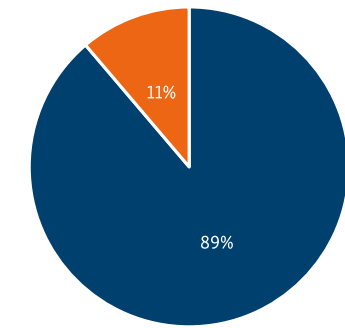
Scholieren/studenten

Procesindustrie

■ Overig werkzame personen ■ Aandeel scholieren/studenten

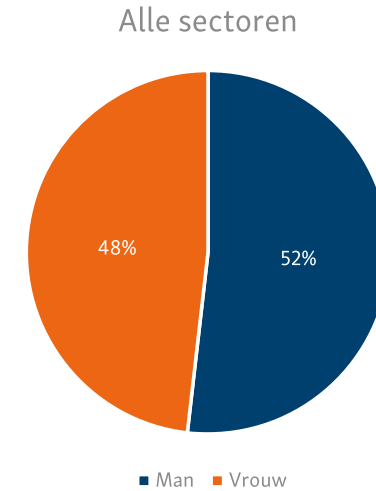
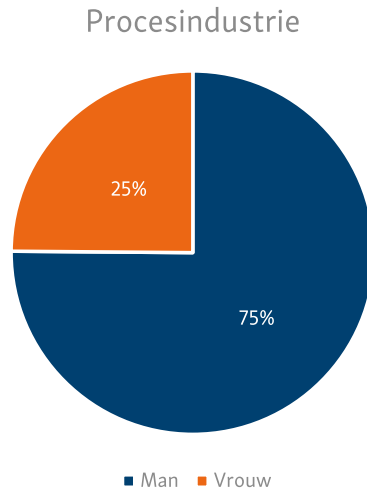
Alle sectoren

■ Overig werkzame personen ■ Aandeel scholieren/studenten

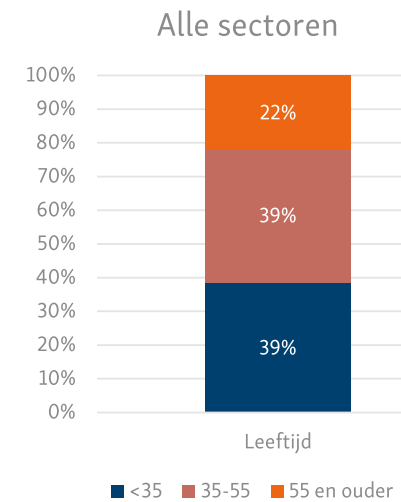
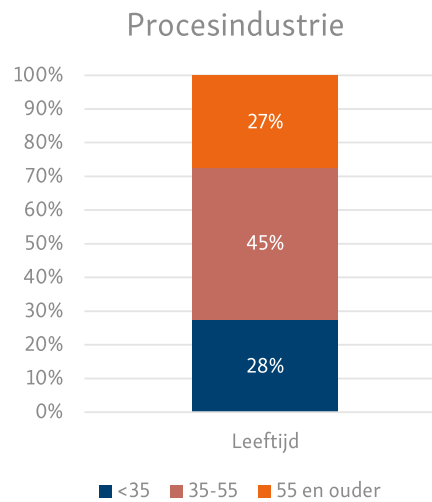
3. Geslacht

In alle sectoren van de arbeidsmarkt is in 2022 het aandeel vrouwen 48% en het aandeel mannen 52%. Hoe ziet de man/vrouwverhouding er in deze sector uit? Dit is af te lezen uit de diagrammen.

4. Leeftijd

Op de Nederlandse arbeidsmarkt is in 2022 39% van de werkenden onder de 35 jaar. Eveneens 39% van de werkenden bevindt zich in de volgende categorie: 35-55 jaar. 22% van de werkenden is 55 jaar of ouder. Is de verdeling in deze sector ongeveer hetzelfde? Zijn er veel jongeren in deze sector? Of heeft de sector misschien juist met vergrijzing te maken? In de grafiek is dit te vinden.

5. Beroepen

In de tabel wordt een ranking getoond van de meest voorkomende beroepsklassen in deze sector.

Beroepsklassen zijn een paraplueterm voor allerlei verschillende beroepen, die iets elkaar gemeen hebben. Er zijn in totaal dertien beroepsklassen, waarin alle beroepen zijn ingedeeld. Welke beroepsklassen zijn in 2022 het sterkst vertegenwoordigd in deze sector?

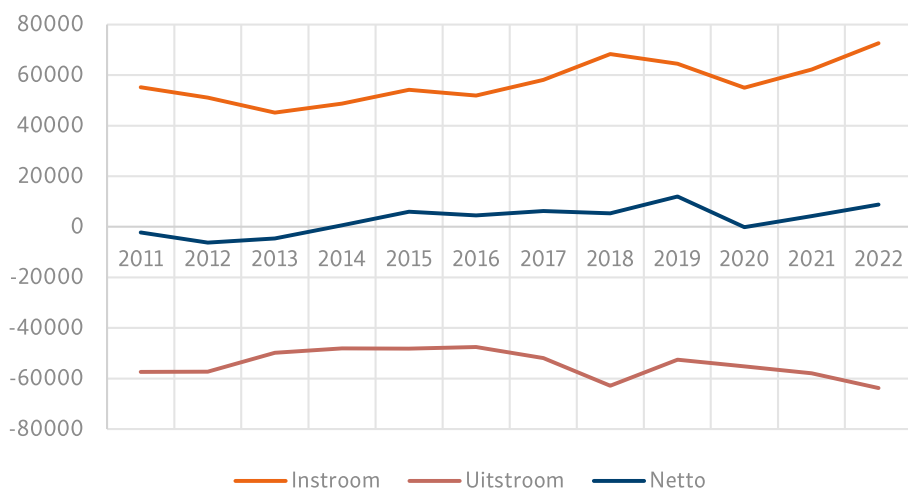
Ranking beroepsklasse	Beroepsklasse	Aantal personen werkzaam in 2022
1	Technische beroepen	207163
2	Bedrijfseconomische en administratieve beroepen	89109
3	Commerciële beroepen	48102
4	Managers	29510
5	Transport en logistiek beroepen	20823
6	ICT beroepen	16055
7	Dienstverlenende beroepen	7020
8	Zorg en welzijn beroepen	6788
9	Overig	6553
10	Creatieve en taalkundige beroepen	4864
11	Openbaar bestuur, veiligheid en juridische beroepen	2933
12	Agrarische beroepen	1484
13	Pedagogische beroepen	1309

6. In- en uitstroom

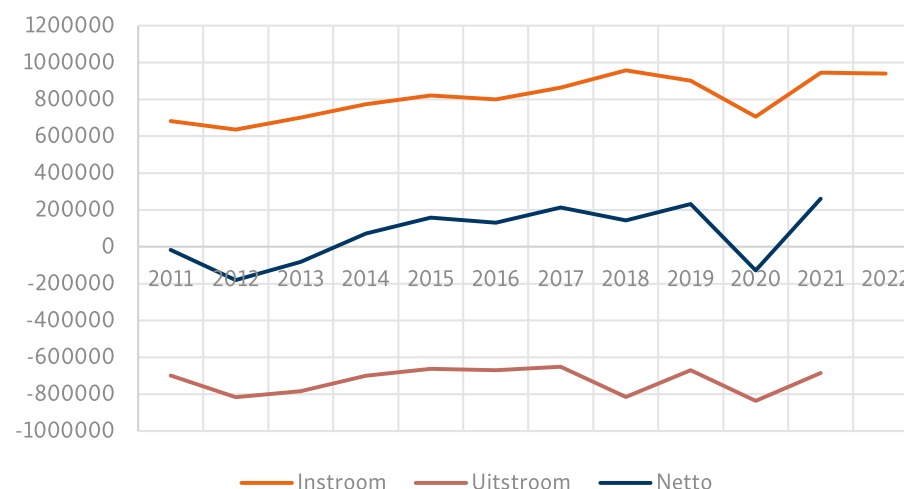
De arbeidsmarkt kent perioden van krimp (in economische laagconjunctuur) en groei (in economische hoogconjunctuur). De conjunctuurbewegingen hebben invloed op de instroom en uitstroom van personeel in veel sectoren. In de grafiek van 'alle sectoren' is te zien dat in 2012 en 2013 de uitstroom van personeel groter was dan de instroom. De werkloosheid was toen relatief groot in Nederland. Daarna trok de economie aan en werd de instroom groter dan de uitstroom. In 2020 was vanwege COVID sprake van lockdowns. Dat had invloed op verschillende sectoren, wat leidde tot meer uitstroom dan instroom op de arbeidsmarkt. Daarna trok dit weer aan en

werd de instroom opnieuw groter dan de uitstroom. Wel kan de groei van instroom op de arbeidsmarkt worden afgeremd door gebrek aan beschikbare arbeidskrachten. Hoe zien de bewegingen in de sector er de laatste jaren uit? Was er meer instroom of uitstroom? En lijkt de beweging op die van de hele Nederlandse arbeidsmarkt, of was die sterker, minder sterk, anders? In de grafieken is de instroom en uitstroom af te lezen van de werknemers in de sector en van alle sectoren in Nederland. Ook wordt de netto afname/toename getoond.

Procesindustrie

Alle sectoren

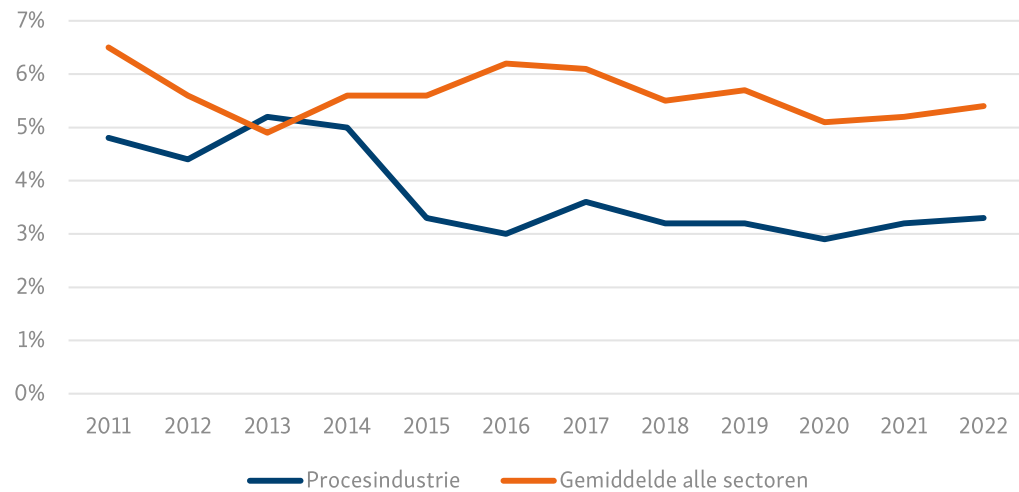
Sector	Type stroom	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Procesindustrie	Instream	14,4%	13,5%	12,1%	13,0%	14,3%	13,5%	14,9%	17,2%	15,8%	13,5%	15,1%	17,2%
Procesindustrie	Uitstroom	14,9%	14,9%	13,2%	12,9%	12,9%	12,5%	13,5%	16,1%	13,3%	13,5%	14,2%	15,5%
Gemiddelde alle sectoren	Instream	19,8%	18,1%	18,3%	19,3%	21,1%	20,8%	22,3%	23,6%	22,5%	19,7%	22,4%	23,4%
Gemiddelde alle sectoren	Uitstroom	19,9%	20,1%	19,3%	18,6%	19,2%	19,5%	20,1%	22,3%	19,8%	21,3%	19,9%	21,2%

1 Het uitstroomcijfer van 2022 voor alle sectoren in Nederland kan nog niet berekend worden en ontbreekt daardoor in de grafiek. Hierdoor is er ook nog geen nettocijfer van 2022.

7. Wisseling van werkgever

Gemiddeld wisselt in Nederland 5,4% van de werkenden van alle sectoren van werkgever in 2022. Hoe zit dat in deze sector; is dat ongeveer hetzelfde, lager of hoger? In deze figuur is te zien welk percentage van de werknemers wisselt van werkgever binnen de sector, in vergelijking met het gemiddelde van alle sectoren.

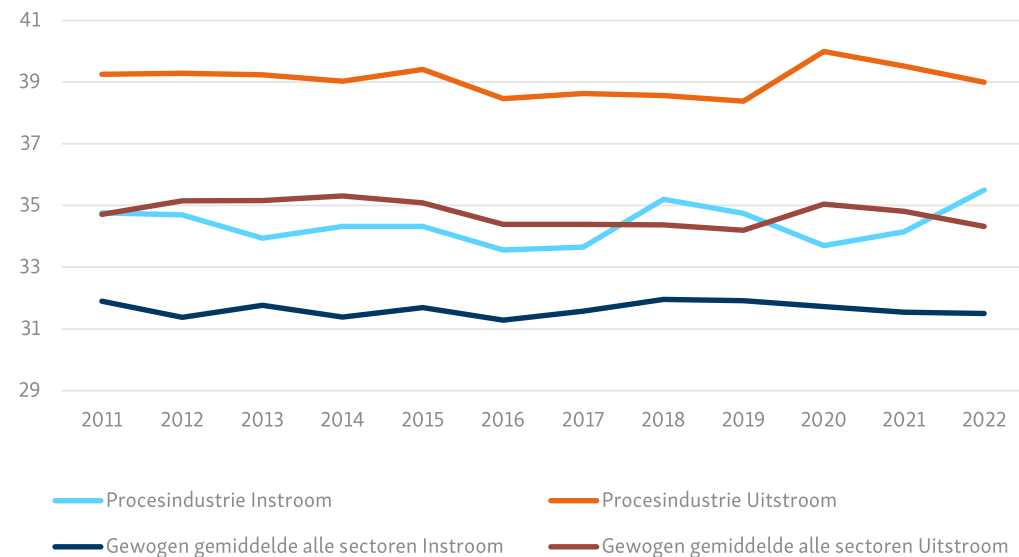
Aandeel baanwisselingen

8. Leeftijd in- en uitstromers

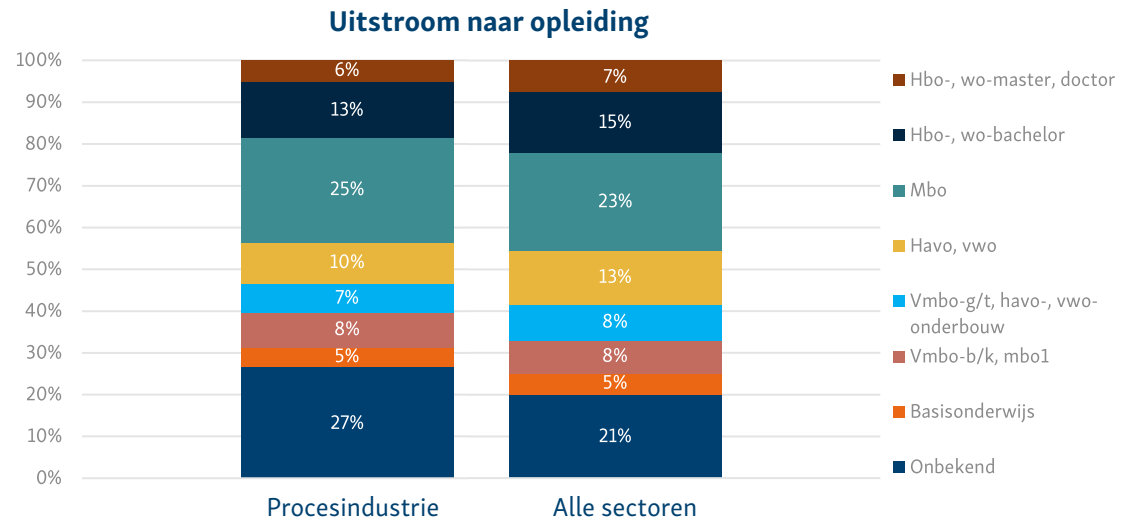
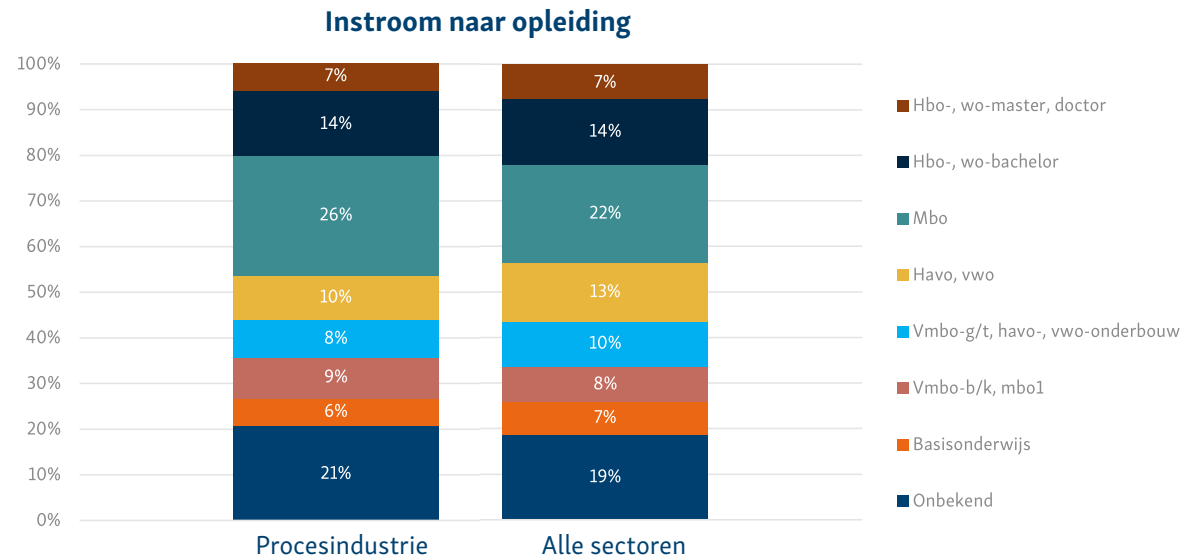
Gemiddeld in alle sectoren is in 2022 de leeftijd waarop werkenden instromen 32 en uitstromen 34. In de grafiek is af te lezen wat de gemiddelde in- en uitstroomleeftijd van deze sector is.

Leeftijd in- en uitstroom

9. In- en uitstroom opleidingsniveau

In de grafiek is te zien welke opleidingen instromers en uitstromers hebben gevolgd, van de betreffende sector en van alle sectoren in Nederland. Welke opleidingen hebben instromers in deze sector? Is dat vergelijkbaar met het gemiddelde van Nederland? En hoe zit dat met de uitstromers?

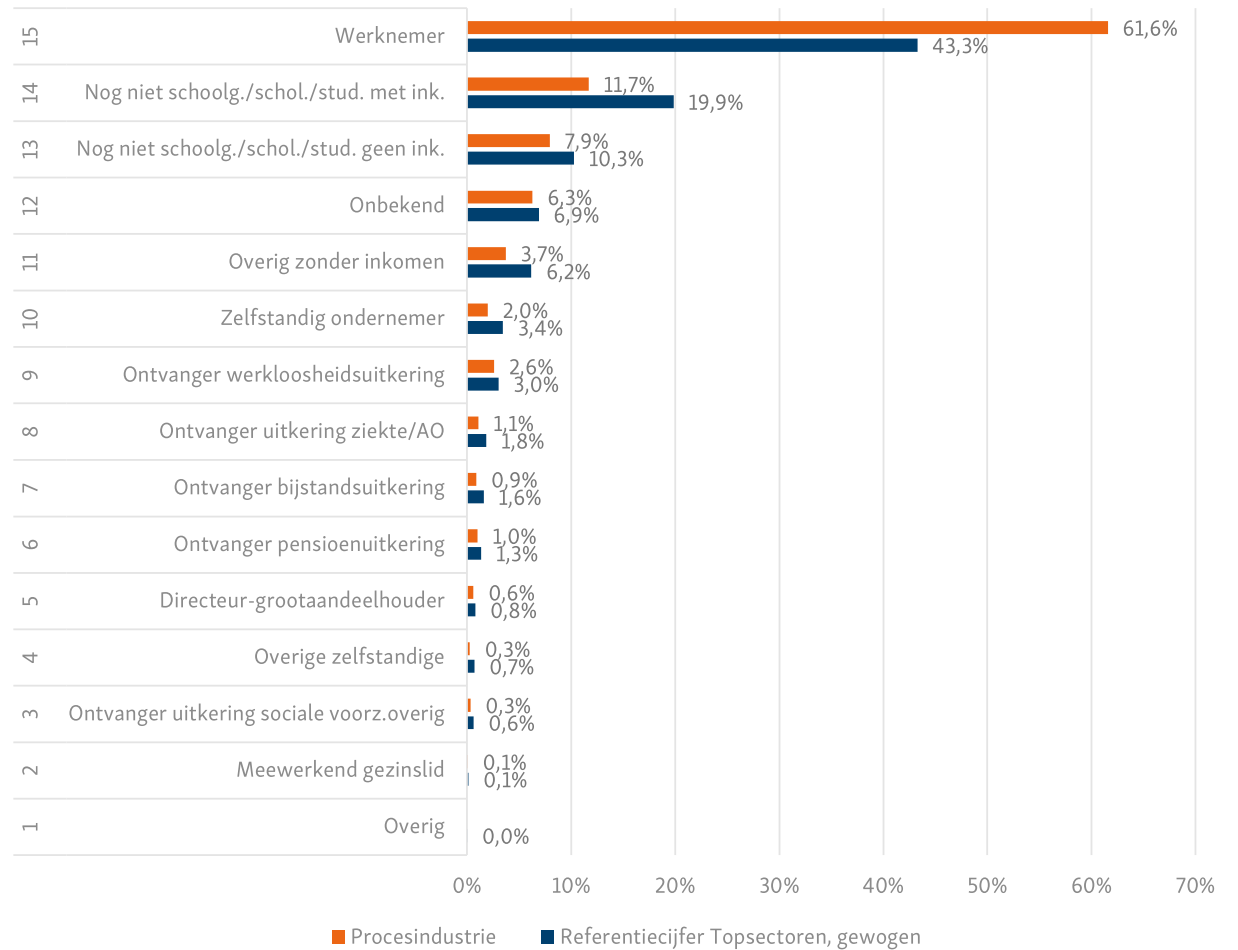
10. Sociaal-economische status van instromers

De grafiek toont de sociaaleconomische status van instromers in de sector. Ter referentie wordt van de sectoren een gewogen gemiddelde weergegeven. Het overgrote deel van de instromers komt vanuit een andere baan als werknemer (43,3% van de instromers). Hierbij betreft het dus werkenden die ervoor kiezen om over te stappen van een andere sector naar deze sector, oftewel zij-instroom. Is het aandeel groter of kleiner in deze sector t.o.v. het gemiddelde?

Daarnaast zijn scholieren/studenten (met of zonder (bij)baan) een grote bron van nieuwe werknemers. Geldt dat ook voor deze sector?

Tevens kan worden vergeleken of er meer of minder dan gemiddeld instromers zijn vanuit het zelfstandig ondernemerschap, een werkloosheidsuitkering, arbeidsongeschiktheidsuitkering of de bijstand.

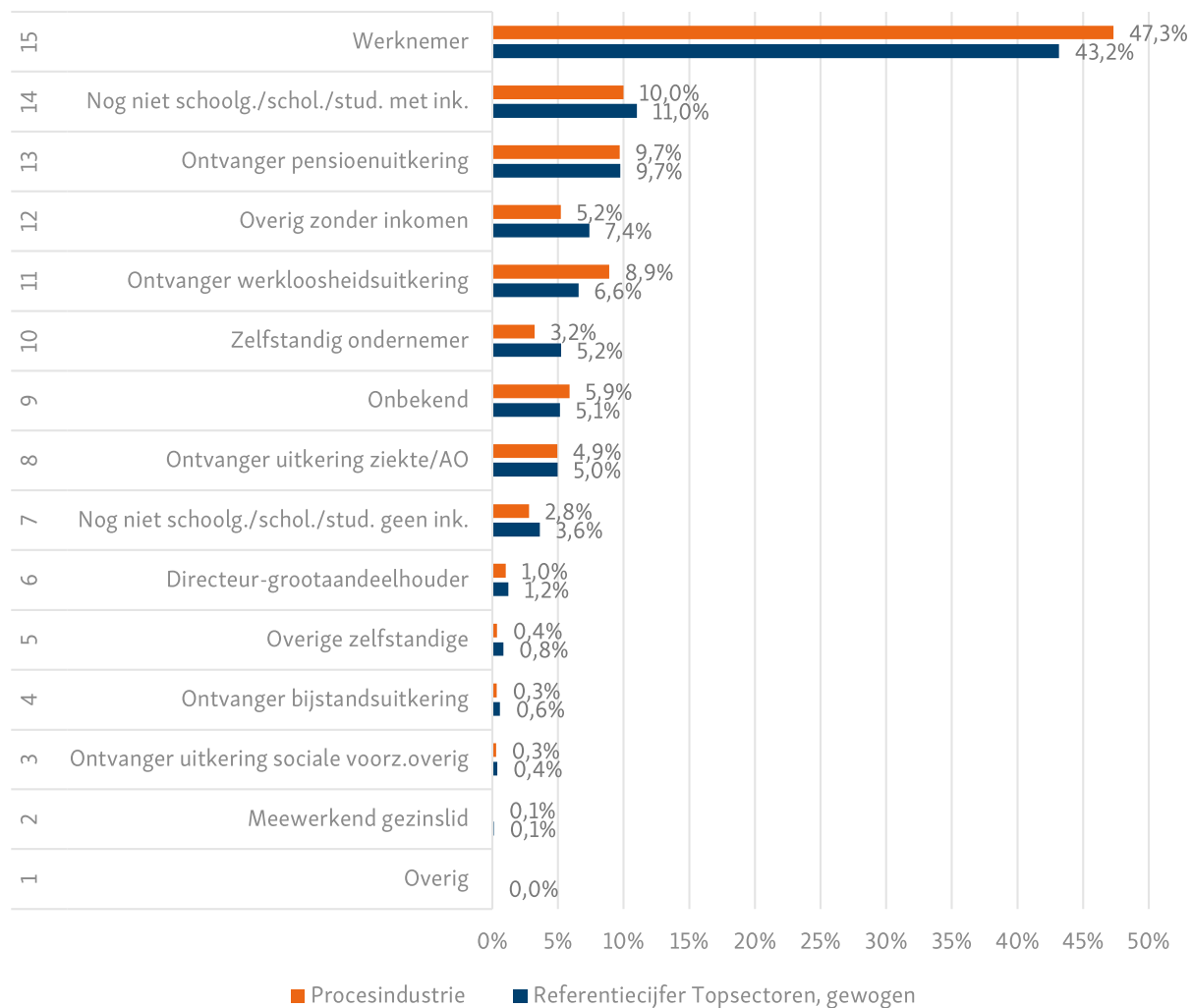
Sociaaleconomische status van instromers

11. Sociaal-economische status van uitstromers

Vergelijkbaar als bij de instroom, toont deze grafiek de sociaaleconomische status van uitstromers. Eveneens is hier een gewogen gemiddelde van alle sectoren af te lezen. Stromen personen die de sector verlaten vaak uit richting een andere sector, werkloosheid, ziekte of juist pensioen? Uitstroom van 'werknemers' (naar een andere sector) kan verschillende oorzaken hebben, zowel van meer vrijwillige als van meer gedwongen aard. Als er sprake is van personeelstekorten, dan kan behoud van personeel een belangrijk thema zijn voor een sector. In de grafiek zijn de cijfers van 2021 (meest recent beschikbaar) af te lezen.

Sociaaleconomische status van uitstromers

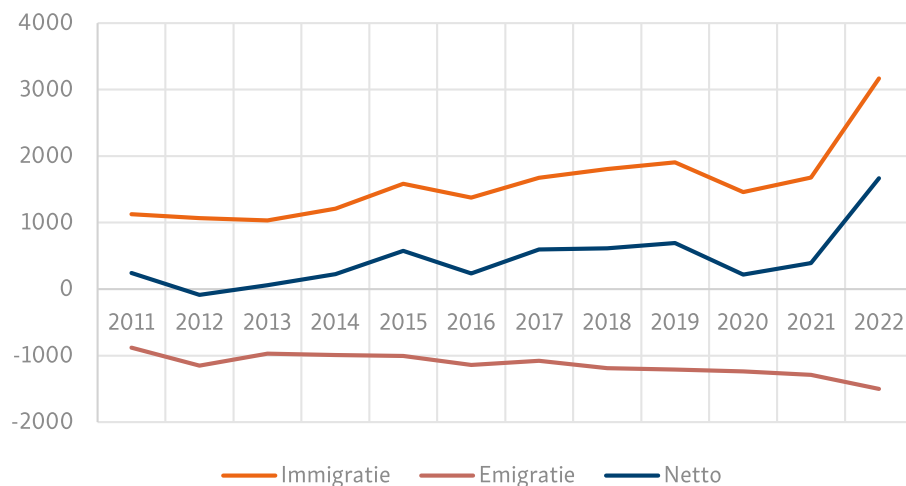

12. Immi- en emigratie

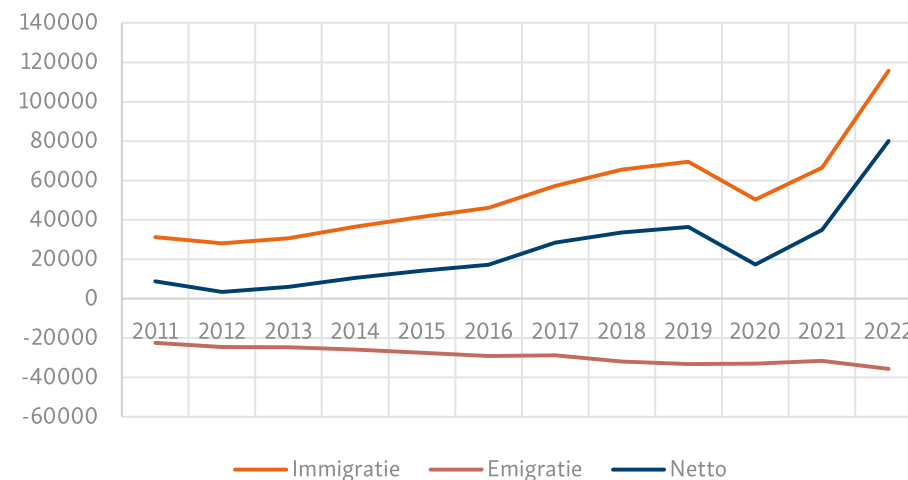
Arbeidsmigratie is van alle tijden, zowel immigratie als emigratie. Bedrijven staan sinds de krappe arbeidsmarkt te springen om personeel, en werven uit andere landen kan daarbij als oplossing worden gekozen. In de rechter grafiek is af te lezen dat in alle sectoren van Nederland bij het migratiecijfer een duidelijk verband waarneembaar is met de conjunctuurbewegingen van de economie en de daarmee

samenhangende krapte. In 2012/13 was er netto nauwelijks een positief migratiesaldo. In de aantrekkende economie is het migratiesaldo opgelopen naar de plus. In de linker grafiek zijn de immi- en emigratiecijfers van deze sector te vinden. Zijn de trends vergelijkbaar met die van alle sectoren?

Procesindustrie

Alle sectoren

Sector	Type stroom	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Procesindustrie	Immigratie	0,4%	0,3%	0,2%	0,7%	0,4%	0,4%	0,5%	0,5%	0,7%	0,3%	0,3%	0,6%
Procesindustrie	Emigratie	-0,2%	-0,3%	-0,3%	-0,2%	-0,5%	-0,3%	-0,3%	-0,3%	-0,3%	-0,5%	-0,3%	-0,4%
Gemiddelde alle sectoren	Immigratie	0,4%	0,4%	0,4%	0,5%	0,5%	0,6%	0,7%	0,8%	0,8%	0,6%	0,8%	1,3%
Gemiddelde alle sectoren	Emigratie	-0,3%	-0,3%	-0,3%	-0,3%	-0,4%	-0,4%	-0,4%	-0,4%	-0,4%	-0,4%	-0,4%	-0,4%

13. Stromen tussen sectoren

Uit welke sectoren zijn instromers in deze sector afkomstig? En naar welke sectoren stromen werkenden uit? Zijn er verschillen in de vertegenwoordiging van sectoren wat betreft instroom en uitstroom? In het plaatje zijn de stromen van 2022 af te lezen.